

LSD

DE VRAGEN, DE ANTWOORDEN

LSD is een van de zogenaamde tripmiddelen. Wat zijn de eigenschappen? Hoe wordt het gebruikt? Welke termen circuleren er? Wat zijn de effecten en de risico's? Een kennismaking met de belangrijkste aspecten van LSD en het gebruik ervan.

WAAR HEBBEN WE HET OVER?

LSD is een 'tripmiddel'. Anders gezegd: een hallucinogene drug. Het vervormt de zintuiglijke waarneming, de emoties en het bewustzijn. Hallucinogenen komen ook in de natuur voor, maar LSD is een semi-synthetische labodrug. LSD is de afkorting van d-lysergzuurdiethylamide. De basis bestaat uit lysergeenzuur, een stof die wordt aangemaakt uit ergot. Ergot wordt geproduceerd door de schimmel moederkoren (*claviceps purpurea*) die op maïs en rogge groeit.

LSD is een reuk-, kleur- en smaakloze vloeistof. Het komt voor in de vorm van kleine korrelvormige pilltjes, niet groter dan de kop van een lucifer, maar wordt meestal op één in zeer verschillende 'dragers' aangebracht/gedruppeld: suikerklontjes, 'zegeltjes', vloeipapier, tabletten enzovoort. LSD neemt dus uiteenlopende 'gedaanten' aan en het uitzicht is soms erg misleidend.

De prijs per trip bedraagt € 3,5 tot 10.

Andere tripmiddelen

Behalve het laboproduct LSD en andere synthetische middelen – hun namen: DOB, DMT, PCP – zijn er ook natuurlijke tripmiddelen, bijvoorbeeld in sommige paddestoelen. Ze hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat ze minstens de zintuiglijke waarneming veranderen en dat ze hallucinaties kunnen veroorzaken. Vandaar de officiële naam 'hallucinogenen'.

Meer info: fact sheet 'smartdrugs'.

TOEN EN NU

LSD VROEGER...

Natuurlijke tripmiddelen in sommige paddestoelen, planten, kruiden en bij padden worden sinds mensenheugenis gebruikt, lange tijd vooral in een magisch-religieuze sfeer. De aanmaak van lysergeenzuur uit ergot in de jaren 1930 leidde in 1943 na veel experimenteren en combineren tot de ontdekking van LSD. De Zwitserse scheikundige die de verbinding maakte, en LSD ongewild ontdekte, was werkzaam in een farmaceutisch bedrijf en heette Albert Hofmann.

Aanvankelijk werd LSD medisch gebruikt, als hulpmiddel in de psychotherapie voor de behandeling van schizofrenie en van alcohol- en drugafhankelijkheid. Het werd ook ingezet als pijnverzachter voor terminale patiënten. Van dat medisch gebruik heeft men sinds eind jaren 1960 na uitgebreide studies afgezien. Inlichtingendiensten gebruikten LSD als 'waarheidsserum', om van hun menselijke bronnen 'de waarheid' te vernemen.

...EN NU

Intussen had LSD begin jaren 1960 vanuit Amerikaanse universiteiten zijn weg gevonden naar 'alternatieve' jongerenmilieus. Het werd omgeven door mystieke en pseudo-religieuze symboliek, en vooral op prijs gesteld als geestesverruimend middel, onder meer in intellectuele, artistieke en muzikantenkringen. Rond 1970 werd het de psychedelische drug bij uitstek en nam zijn populariteit toe. De gebruikers bestempelden zichzelf vaak als 'psychonauten' die met LSD op zoek gingen naar diepere inzichten en contact met andere 'dimensies' of 'werelden'. Later bleken onder meer de horrorverhalen over 'bad trips' het imago van LSD niet ten goede te komen, maar ook de krimpende invloed van de hippie-ideologie speelde een rol in de afnemende aantrekkingskracht. Vandaag de dag wordt LSD meestal gebruikt in de privésfeer, in het bijzijn van andere ervaren gebruikers.

DE BELGISCHE WET

LSD invoeren, produceren, bezitten, gebruiken en verkopen is in België voor iedereen illegaal en dus strafbaar, ook na de recente wetwijziging van juni 2003.

Er wordt een proces-verbaal opgemaakt dat naar het parket wordt gestuurd. Dat neemt zelf maatregelen of verwijst de betrokkene naar de rechtbank. Voor LSD (en andere drugs dan cannabis) zijn de straffen door de wetwijziging verzaard: ze bestaan nu uit een combinatie van een geldboete én een gevangenisstraf (voordien: een geldboete óf gevangenisstraf). Daarnaast benadrukt de nieuwe reglementering evenwel het belang van een vroege interventie door de hulpverlening: straffen moet het laatste middel zijn.

DE TAAL VAN DE STRAAT | HET LSD-JARGON

acid > LSD | **bad trip** > flippen; het krijgen van onaangename gevoelens (angst, depressie, waanbeelden...) door druggebruik, in dit geval LSD | **flashback** > het LSD-effect dat na dagen of weken, en zonder gebruik, spontaan weer optreedt | **microdots** > een klein tabletje LSD | **papertrip** > een stukje papier of karton (zegeltje) dat in LSD is gedrenkt of waar LSD op is gedruppeld | **trip(ke)/trippen** > LSD/onder invloed van LSD verkeren | **tripmiddelen/trips** > een ander woord voor hallucinogene drugs, zowel natuurlijke als synthetische

HET GEBRUIK EN DE WERKING

HOE WORDT HET GEBRUIKT?

LSD komt vaak voor als een 'papertrip': een stukje papier of karton dat in vloeibare LSD is gedrenkt of waarop LSD is gedruppeld. De drug dringt er vervolgens in, droogt op en het resultaat lijkt op een mini-postzegel, met daarop dikwijls kleurrijke afbeeldingen of cartoons. De 'papertrip' wordt op of onder de tong gelegd. Het speeksel doet het papiertje of het kartonnetje weken, waardoor de LSD via het speeksel in de bloedsomloop terechtkomt. Het papiertje of kartonnetje kan ook worden opgelost in een glas water of gewoon ingeslikt.

Daarnaast komt LSD ook op andere 'dragers' voor (zie: 'Waar hebben we het over?'). Afhankelijk van die drager kan het op verschillende manieren worden ingenomen: likken, opeten enzovoort. Als pil of tablet – in klein formaat! – wordt LSD ingeslikt. Inspuiten komt eerder zelden voor.

HOE LANG WERKT HET?

LSD is een zeer krachtige drug, hoe minuscule ook de dosissen. Een gemiddelde dosis bedraagt 100 tot 150 miljoenste van een gram (= microgram).

Van de ingenomen hoeveelheid bereikt slechts een heel klein deel de hersenen. Na een halfuur tot een uur beginnen gebruikers te hallucineren of te 'trippen'. De piek volgt 2 tot 3 uur later. Een trip duurt 8 tot 12 uur en verloopt qua intensiteit vaak in golven, die elkaar snel kunnen afwisselen. Aan het begin zijn de effecten krachtiger, aan het eind neemt de sterkte af. Bij hogere dosissen zijn de effecten heviger en houden ze langer aan.

HOE EN HOE LANG IS LSD OP TE SPOREN?

Sporen van LSD blijven 2 tot 3 dagen in de urine en het bloed, maar de drug is, net zoals andere hallucinogene drugs, moeilijker op te sporen dan de meeste andere.

WAT DOET LSD?

Vuistregel: de effecten van drugs verschillen naar gelang het individu (conditie, gewicht, geslacht, verwachtingen...), hoe vaak en hoeveel er wordt gebruikt, de plaats en het moment van het gebruik. Zeker bij tripmiddelen zoals LSD spelen de plaats, de omgeving en de gemoedsgesteldheid van het moment een erg grote rol.

PSYCHISCH

Tripmiddelen verstoren de waarneming van de wereld en wekken hallucinaties op. Prikkel worden intenser ervaren en de zintuigen lopen als het ware door elkaar heen: gebruikers 'voelen' of 'zien' muziek, ze 'horen' een foto of schilderij enzovoort.

De beleving van tijd en ruimte is vertekend. Bijvoorbeeld: een kleine zaal kán een gigantisch paleis worden, een toilet kán veranderen in een cel, een echte auto in een speelgoedauto, een omhelzing kán als een wurgpoging gezien worden... (kán, het hoeft niet zo te zijn)

Bestaande gevoelens worden versterkt en passen niet meer bij wat men 'echt' waarneemt: in deze toestand van bewustzijnsverandering kan plezier extase worden, verdriet depressie en angst paniek.

Samenvattend: wie zich goed voelt, kan met LSD een euforische ervaring meemaken. Wie zich slecht voelt, beleeft een soort nachtmerrie ('bad trip').

LICHAMELIJK

De bloeddruk verhoogt lichtjes, het hartritme versnelt een beetje, de pupillen worden wijder en men transpireert (licht).

FACTOREN MET INVLOED OP DE EFFECTEN

De effecten hangen af van het middel, de dosis en de gebruikswijze, maar ook van de lichaamsbouw, de conditie, de stemming en van wat de gebruiker pas gegeten heeft.

Tripmiddelen kunnen uiterst krachtig werken. Wie gebruikt, doet dat het best in een goede stemming en in een rustige, vertrouwde omgeving met bekende mensen om zich heen.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

Zoals voor veel drugs geldt ook hier dat gebruikers vaak niet weten wat ze precies in handen krijgen (je koopt LSD, maar je krijgt een ander tripmiddel of je kent de concentratie niet...). Tripmiddelen verschillen bovendien vaak qua werkingsduur en aard van de hallucinaties, wat voor onverwachte verrassingen kan zorgen. Dit alles is niet per se gevaarlijk, maar de kans bestaat wel.

DE RISICO'S OP KORTE TERMIJN

- LSD is al werkzaam bij erg kleine hoeveelheden. Door het innemen van een te hoge dosis kan het bewustzijn zozeer veranderen dat het besef van het druggebruik wegvalt: realiteit en trip vallen dan samen, en de hallucinaties worden voor waar aangenomen.
- LSD-gebruik kan leiden tot een 'bad trip'. Daarin steken paniek- of angstgevoelens de kop op waar men geen vat meer op heeft. Zo'n trip kan uren duren en vormt een gevaar voor de gebruiker, die erg onrustig, angstig en agressief kan zijn. Het leidt tot hartkloppingen en hyperventilatie. Na een 'bad trip' kunnen gebruikers nog lange tijd onrustig en angstig blijven.
- Het is bij LSD altijd moeilijk om 'het effect van een trip' goed in te schatten. Hoe de gebruiker de 'nieuwe' emoties zal ondergaan, is onvoorspelbaar. Met name (jonge) mensen met onvoldoende zelfkennis kunnen nare ervaringen beleven. De aanwezigheid van iemand in de buurt die 'nuchter' blijft, is daarom altijd aan te raden, net als het gebruik van kleine hoeveelheden.
- Omdat het beoordelingsvermogen tijdens een trip ingrijpend verandert, kunnen er gevaarlijke situaties ontstaan, bijvoorbeeld in het verkeer.
- Er zijn enkele vervelende lichamelijke bijverschijnselen: wijde pupillen, een lichte stijging van de temperatuur (zweeten), bloeddruk en polsslag, een droge mond, misselijkheid en duizeligheid, koude rillingen...

DE RISICO'S OP LANGE TERMIJN (VOORAL VOOR REGELMATIGE GEBRUIKERS)

Gezondheid

Het optreden van een 'flashback', waardoor LSD-hallucinaties zonder gebruik opnieuw worden beleefd, is oncontroleerbaar en komt dus vaak ongelegen. Een flashback duurt meestal slechts enkele minuten – in zeldzame gevallen een paar uur – en kan zich ook maanden en jaren na het gebruik nog voordoen. Het verhaal dat zo'n flashback wordt veroorzaakt door LSD die zich in de ruggengraat 'opslaat', is onzin. Het fenomeen is vergelijkbaar met flashbacks die mensen met een oorlogstrauma kunnen beleven: een nieuwe situatie (een zogeheten 'trigger') roept een herinnering wakker, waardoor je de oude gebeurtenissen als het ware opnieuw meemaakt. Blows kan een trigger zijn, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om de plaats waar men ooit drugs gebruikte.

Sociaal en maatschappelijk

Tijdens een trip kunnen gebruikers niet 'normaal' functioneren, met alle gevolgen van dien. Zoals dat voor de meeste drugs geldt, kunnen er ook bij de ontdekking van LSD-gebruik conflicten met de omgeving ontstaan: met de ouders, de partner, de school, het werk... Dat is nog meer het geval als gebruikers te maken krijgen met politie en justitie.

RISICOGROEPEN

Mensen die psychisch minder stabiel zijn, een psychotische of depressieve aanleg hebben, of angstig zijn, lopen extra risico's. LSD-gebruik kan leiden tot psychotische reacties met achtervolgingswanen, depressie (met eventueel zelfmoordideeën) en paniek.

DE RISICO'S VOOR DE VRUCHTBAARHEID EN BIJ ZWANGERSCHAP

- Vruchtbaarheid: LSD heeft voor zover bekend geen invloed op de kwaliteit van de sperma- en eicellen of op de bevruchting.
- Zwangerschap: eenduidige onderzoeksresultaten over het effect van LSD op de zwangerschap zijn er niet. Maar vanzelfsprekend gelden de 'gewone' LSD-risico's voor een zwangere vrouw als het ware dubbel: ongelukken kunnen schadelijk zijn voor het kind, net als een 'bad trip'. LSD kan de beleving van de zwangerschap sterk beïnvloeden: een 'bad trip' bijvoorbeeld kan de gevoelens van de moeder tegenover de baby erg negatief beïnvloeden.
- Borstvoeding: of LSD via de moedermelk wordt doorgegeven en wat daarvan de mogelijke effecten zijn, is niet bekend. In het algemeen is een jonge moeder tijdens een trip niet in staat om gevaarlijke situaties voor het kind goed in te schatten.

Al is het niet bekend welke gevolgen LSD-gebruik heeft voor de ontwikkeling van het kind, geldt hier toch een algemene stelregel: het gebruik van drugs tijdens de zwangerschap en de borstvoeding is sterk af te raden. De kans dat er iets fout loopt, neemt in elk geval toe.

RAAK JE ER AFHANKELIJK VAN?

Belangrijk is dat er bij LSD sprake is van een grote tolerantie: het lichaam went er erg snel aan en heeft al na één dag voor hetzelfde effect een hogere dosis nodig. Wie steeds hogere dosissen inneemt, bereikt al na enkele dagen een limiet. Geen enkele dosis heeft dan nog effect als er niet eerst een pauze van enkele dagen wordt ingelast. Dat proces vormt een 'natuurlijke' beperking op het gebruik: tweemaal per week trippen is veelal het maximum. LSD is een type drug dat occasioneel of bij periodes wordt gebruikt.

Lichamelijke afhankelijkheid is er niet: wie stopt met het gebruik, vertoont geen ontweningsverschijnselen. Ook psychische afhankelijkheid lijkt er met LSD doorgaans niet te zijn, maar er kan zich bij sommigen toch een sterke dwang voordoen om de bijbehorende spannende ervaringen te herbeleven.

Als er onderliggende problemen zijn die tot het LSD-gebruik leiden, moeten die uiteraard worden aangepakt om eventueel problematisch gebruik te doen stoppen of te voorkomen.

MEER INFO HULP

- Is iemand onder invloed, laat hem/haar dan zeker niet deelnemen aan het verkeer (auto, fiets...) of gevaarlijk werk (machines, elektriciteit...) uitvoeren.
- Meestal blijven LSD-gebruikers beseffen waar de effecten die ze ervaren, vandaan komen. Als dat besef verdwijnt, raken ze in een 'bad trip' gevangen. Dat kan angst-aanjagend zijn en tot paniek leiden, zeker als de ervaringen bedreigend lijken. Kalmeren en geruststellen in een prikkelarme omgeving is dan de boodschap. Dat kan soms de hele duur van een trip in beslag nemen. Ook na de trip blijven gebruikers nog verward en angstig. Bel indien nodig de 100 of 112.
- Objectieve informatie over druggebruik – in dit geval LSD – en over behandelingsmogelijkheden kan voor direct betrokkenen, zoals ouders, familieleden, werkgevers, leerkrachten, jeugdwerkers, vrienden..., geruststellend zijn. Het kan helpen om de dialoog met de gebruiker opnieuw op te nemen. Ook gebruikers zelf kunnen met vragen zitten over het product en zijn werking, de risico's, hoe te stoppen, wat de wet zegt... Voor al deze en andere vragen kan je terecht bij de huisarts of de DrugLijn.

Iedereen kan anoniem bellen naar de DrugLijn (met een vast toestel bel je tegen voordeeltarief), elke werkdag van 12 tot 21 uur en op zaterdag van 15 tot 21 uur (zon- en feestdagen gesloten). Een team van medewerkers zit er klaar om alle vragen te beantwoorden. Zij weten ook waar je in je eigen buurt het best terecht kan met vragen of voor hulp.
www.vad.be | www.druglijn.be

DE DRUGLIJN
078-15-10-20

